

Rein, rovvilt og bortforklaringer

INNLEGG Reindrifft

DN 10. juli svarer Torkild Tveraa og hans kolleger på vår kritikk av forskningen deres om reindrifft og rovvilt i DN 5. juli. Blant feiltolkninger av hva vi faktisk skrev og påstander om vår manglende kompetanse, forsøker de å bagatellisere og dekke over svakhetene i egne analyser.

Et hovedproblem er at de trekker generelle konklusjoner fra et spinkelt datagrunnlag. Blant annet fant de at av en flokk på 100 merkede rein i Nord-Trøndelag ble kun 15 tatt av rovvilt i løpet av et år. Når så Tveraa bruker dette som bevis på at reineiere i hele landet rapporterer for store tap bedriver han politikk og ikke forskning. Når vi poengeter at denne konklusjonen ikke har empirisk dekning, har ikke Tveraa noe annet å komme med enn at vår kritikk får stå for vår egen regning.

Videre avviser Tveraa og hans kolleger at manglende data på ørn er et problem. Dette gjør de på tross av at NINAs tidligere forskning fra Finnmark har funnet at ørn er den viktigste predatoren på rein. I den ferske rapporten påstår de likevel at ørn stort sett tar kalver som ville ha dødd uansett. På dette punktet viser de til en studie fra Finland. Det interessante her er at den finske studien faktisk konkluderer helt motsatt og

DN 10. juli.

understreker at ørn er en meget viktig dødelighetsfaktor for rein.

Når disse forskerne fra NINA generelt hevder at dyrene som blir tatt av rovvilt likevel hadde sultet ihjel, bygger det på en logisk brist. Det finnes ingenting i forskningen deres som kan fortelle oss hvor stor andel av disse byttedyrene som uansett hadde bukket under.

Tveraa sparket selv i gang denne debatten i media, med tildels grove beskyldninger mot samiske reineiere. Da må han tåle at andre forskere kikker ham i kortene. Det er interessant å se at svaret fra NINAs forskere på vår kritikk består av unvikelsler og bortforklaringer.

■ *Tor A. Benjaminsen, Professor, Universitetet for miljø- og biovitenskap, Ivar Bjørklund, Førsteamanuensis, Tromsø Museum, Universitetet i Tromsø, Erik S. Reinert, Professor, Tallinn University of Technology, Espen Sjaastad, Professor, Universitetet for miljø- og biovitenskap*

Snever Flåtten

INNLEGG Mat

I sitt tilsvarende til meg i DN 17. juli, forsvaret Høyres næringspolitiske talsmann Svein Flåtten sitt snever syn på mat som løseveit fra miljø og ressursgrunnlag. Det er altså ikke viktig for Høyre hvilke miljøkonsekvenser matproduksjonen har. Dem om det.

Høyre syns kanskje det er uvesentlig at et nytt sprøytemiddel de siste årene har forårsaket massiv biedød i store deler av verden, så lenge honningen fortsatt var av OK kvalitet? Moderne landbruk har potensielt enorme miljøkonsekvenser. Flåtten stikker hodet i sanden og insisterer på at det kun er matens kvalitet som betyr noe.

Flåtten bagatellisierer også den faktiske situasjonen hva angår mattrygghet. Han hevder at jeg «fremstiller det som om [det er] giftrester i maten», som om dette er noe Framtiden i våre

IKKE BARE KVALITET. Mattrygghet er viktig for forbrukerne, mener Christoffer Ringnes Klyve.

hender har funnet på selv for å skape usikkerhet. Det er feil.

Mattilsynets årlige rapport «Rester av plantevernmidler i næringsmidler 2012», utarbeidet i samarbeid med Bioforsk, påviste «rester av totalt 164 ulike plantevernmidler og nedbrytningsprodukter». Hele 55 prosent av prøvene hadde rester av plantevernmidler, og 26 av prøvene hadde «plantevernmidler over grenseverdi».

Om forbrukerne syns dette er skummelt og dermed velger renere matvarer, for eksempel økologiske, er det bare positivt.

■ *Christoffer Ringnes Klyve, Framtiden i våre hender*

Thorbjørn Jagland vil ikke snakke om demokratiets skriver professor **Janne Haaland Matlary**.

Reelt demokrati

INNLEGG Egypt

BØR STØTTES. Folkets krav om demokrati er noe vi bør applaudere, skriver Janne Haaland Matlary.

Internasjonalt og i DNS spalter går debatten om demokrati og Egypt: er det prosedyren, altså valget, som er det essensielle, eller også innhold, substans? Svaret avgjør hvordan man vurderer militærrolle og folkets oppstand – reell revolusjon med støtte fra hæren eller militærkupp?

Jeg kritiserer Europarådet leder Thorbjørn Jagland for å ensidig fordømme militærkuppet i Egypt uten å se det i sin politiske kontekst. I hans svar er det bare mer av det samme – eksempler på militærkupp, men lite om konteksten, som Jagland harselerer med som noe som «teoretiserer på avveie».

Men konteksten er det avgjørende her, ikke det formelle. Som jeg skrev i DN 11. juli: «Formelt sett har hæren avsatt presidenten og det er per definisjon et stats- eller militærkupp». Ingen er uenig om det formelle. Men konteksten er essensiell – det var folkets egen revolusjon som til slutt fikk hæren involvert – en massiv folkereisning mot et regime som i løpet av kort tid hadde utviklet seg i totalitær retning. Dette faktum må være det sentrale i evalueringen som Europarådet leder gir.

I et intervju gjengitt i Morgenbladet 11. juli sier fredsprisvinner Mohamed ElBaradei følgende: «La meg gjøre én ting klart: Dette var ikke et kupp. Mer enn 20 millioner mennesker tok til gatene fordi

situasjonen i Egypt ikke lenger var akseptabel. Hvis ikke vi hadde avsatt Mursi, ville vi beveget oss mot en fascistisk stat, eller så ville det blitt borgerkrig. Det var en smertefull avgjørelse, som var utenfor loven, men vi hadde ikke noe annet valg.»

Det er fakta om Mursi-regimet som brøt samfunnskontrakten med sine velgere på fundamentalt vis. Derfor brøt det ut et massivt folkeopprør.

Det var ingen «recall» mulig gjennom nye valg, og ingen maktbalanse hvor man kunne prøve regjeringen. Militærets inngripen ønsker ingen velkommen, men den må ses i den politiske kontekst av totalitær utvikling. Ingen er uenig i at militærets rolle i Egypt er beklagelig og må endres. Men det er ikke det som er hovedpoenget.

Saken gjelder hvordan folket kan endre regimet når det er

DN 11. juli.

DN 16. juli.

DN 17. juli.

